

Suomen, Norjan ja Ruotsin välinen Pohjoiskalotin koulutussäätiötä koskeva sopimus

Suomen, Norjan ja Ruotsin hallitukset, jotka vuonna 1990 sopivat ”Pohjoiskalotin koulutussäätiön” perustamisesta, ovat sopineet seuraavasta:

1 artikla – TEHTÄVÄ

Pohjoiskalotin koulutussäätiön tehtävänä on järjestää ja kehittää koulutusta etupäässä Suomen, Norjan ja Ruotsin pohjoisimpien osien (jäljempänä kalottialue) työmarkkinoiden tarpeisiin. Säätiö voi myös myydä koulutustoimintaan liittyviä palveluita ja tuotteita.

Koulutustoiminta on järjestettävä kustannustehokkaasti ottamalla huomioon asianomaisten maiden ja ennen kaikkea kalottialueen tarpeet sekä opiskelijoiden tiedontarpeet, jotta he voivat saada työtä ja säilyttää työpaikkansa. Koulutustarjonnan tulee perustua työmarkkinoiden tarpeita koskeviin kyseisistä maista kerättyihin työmarkkina-analyyseihin ja -ennusteisiin. Säätiön tulee pyrkiä antamaan opiskelijoille sellainen ammattipätevyys, joka edistää Pohjoismaiden työmarkkinoiden välistä liikkuvuutta. Tällä pyritään muun muassa lisäämään pohjoismaista osaamista ja kilpailukykyä.

Säätiön tulee osana koulutustoimintaansa voida tarjota validointitoimia kuten opiskelijoiden ammattitaidon kartoitusta ja arviointia eri maissa hyväksytyjen menetelmien mukaisesti. Säätiön tulisi myös kehittää ja sopeuttaa validointitoimintaa sellaisille opiskelijoille, joilla on Pohjoismaiden ulkopuolella hankittu ammatti- tai koulutuspätevyys, ja näin lisätä kyseisen ryhmän mahdollisuuksia päästä pohjoismaisille työmarkkinoille.

Koulutustoiminta on järjestettävä ottamalla huomioon eri ryhmien tarpeet. Koulutusta on myös tarjottava tarvittavassa määrin sellaisessa muodossa, että sitä pystyvät seuraamaan joko suomen, norjan, ruotsin tai englannin kielen hallitsevat opiskelijat. Säätiö voi niin aiheelliseksi katsoessaan myös järjestää yhdistettyä koulutusta siten, että opiskelija osallistuu toisen tahon järjestämään maahanmuuttajille suunnattuun kielikoulutukseen. Säätiön olisi pyrittävä suunnittelemaan koulutukset siten, että ne soveltuvat sekä naisille että miehille, sekä tekemään niistä kaikista houkutteleva vaihtoehto molemmille sukupuolille. On tärkeää, että säätiö pystyy tarjoamaan tarvittavaa osaamista voidakseen vastata opiskelijoiden koulutuksen ja tuen tarpeeseen. On varmistettava, ettei toiminnassa esiinny epäasiallista kohtelua, syrjintää eikä häirintää.

2 artikla – YHTEISTYÖ

Pystyäkseen vastaamaan työmarkkinoiden työvoimatarpeisiin lyhyellä ja pitkällä aikavälillä ja kehittääkseen osaltaan pohjoismaista yhteistyötä säätiön tulee olla aktiivisesti ja järjestelmällisesti yhteydessä elinkeinoelämään, kuntiin, muihin koulutuksen tarjoajiin ja viranomaisiin kuten kansallisiin työvoimaviranomaisiin ja muihin ensisijaisesti kalottialueella toimiviin tahoihin.

Säätiön tulee osallistua erilaisiin kansallisiin, pohjoismaisiin ja EU:ssa tapahtuviin yhteistyömuotoihin. Osallistumisella olisi pyrittävä siihen, että säätiö voisi kolmikansallisesta koulutustoiminnasta saamallaan tiedoilla myötävaikuttaa säätiön toimintaan ja hankkia kokemuksia, joiden avulla toimintaa voidaan kehittää edelleen. Näin säätiö voi osaltaan edistää kohtaantotyötä ja vahvistaa asianomaisten työmarkkinoiden sopeutumiskykyä.

Säätiön on laatimassaan suunnitelmassa kerrottava, millä tavalla se tekee strategista yhteistyötä elinkeinoelämän, kuntien, viranomaisten ja muiden toimijoiden kanssa. Suunnitelmassa tulisi myös ilmoittaa, miten tämä työ on tarkoitus järjestää ja tehdä säätiön sisällä.

Säätiön tulee toimintakertomuksessaan antaa selvitys siitä, mitä pohjoismaisen yhteistyön lisäämiseksi on tehty, mihin eri yhteistyöhankkeisiin säätiö on osallistunut ja mitä tuloksia niistä on saatu.

3 artikla – TAVOITTEET JA SEURANTA

Säätiön tulee asettaa selkeät ja mitattavat tavoitteet toiminnalleen ja varmistaa, että tavoitteiden toteutumista seurataan tyydyttävällä tavalla. Tavoitteet on muotoiltava niin, että toiminnan tulokset voidaan mitata niiden perusteella riittävällä tavalla kriteereillä laatu, kustannustehokkuus ja koulutuksen päättymisen jälkeinen työllisyysaste.

Tavoitteiden tulee olla tunnettuja ja vahvistettuja säätiössä ja säätiön sidosryhmien keskuudessa.

Tavoitteet on mahdollisuuksien mukaan muotoiltava niin, että 12 artiklan mukaista arviointia suoritettaessa koulutuksen tuloksia voidaan kyseisen maan työmarkkina- tai koulutusasioista vastaavan ministeriön tuella verrata tyydyttävällä tavalla muihin asianomaisten maiden vertailukelpoisiin koulutuksiin. Koulutuksia muihin koulutuksiin vertailtaessa tulee myös ottaa huomioon kolmikansallisen suuntautumisen mahdollisesti tuoma lisäarvo.

On kunkin maan päätettävissä, miten opiskelijoiden seuranta tapahtuu koulutuksen päätyttyä. Säätiön tulee yhteistyössä seurannasta vastaavien tahojen kanssa osaltaan parantaa seurannan tietopohjaa.

Säätiön tulee laatia suunnitelma, joka perustuu säätiön markkinoista ja toimeksiannoista laadittuun analyysiin, ja se tulee kytkeä toiminnalle asetettaviin tavoitteisiin.

4 artikla – MAIDEN SÄÄTIÖLLE MYÖNTÄMÄ RAHOITUS

Norja ja Ruotsi tekevät ennen kunkin toimintavuoden alkua säätiön kanssa sopimuksen, jossa ne sitoutuvat ostamaan tietyn määrän koulutuspaikkoja kyseiseksi budjettivuodeksi. Koulutuspaikkojen osto on tehtävä hintaan, josta neuvoteltaessa otetaan huomioon muun muassa kustannus- ja tuottavuuskehitys sekä säätiön mahdollisten kehittämistehtävien kulut. Norja ja Ruotsi ovat velvollisia maksamaan säätiölle kuukausittain yhden kahdestoistaosan kyseiselle vuodelle sovittujen koulutuspaikkojen koko vuoden hinnasta.

Mikäli tarjous on hinnaltaan ja laadultaan kilpailukykyinen ja kunkin maan parlamentti osoittaa tarkoitukseen tarvittavat varat, Norja ostaa sopimuskaudella vuosittain 60 ja Ruotsi 145 koulutuspaikkaa.

Suomi myöntää hakemuksesta määrärahan ammatillisiin koulutuksiin kuten työvoimakoulutukseen ja validointitoimiin. Mikäli hakemus hyväksytään ja Suomen parlamentti osoittaa tarvittavat varat, Suomi rahoittaa vuosittain sopimuskaudella vastaavasti noin 80 koulutuspaikkaa. Suomi on velvollinen maksamaan säätiölle kuukausittain yhden kahdestoistaosan kyseiselle vuodelle sovittujen koulutuspaikkojen koko vuoden hinnasta. Koulutuspaikalla tarkoitetaan tässä sekä ammatillisia koulutuksia että validointitoimia. Maat voivat tarvittaessa ostaa lisää koulutuspaikkoja.

5 artikla – HALLITUS

Säätiön hallitukseen kuuluu kaksi jäsentä kustakin maasta, Suomesta, Norjasta ja Ruotsista. Kullekin jäsenelle nimitetään varajäsen. Jäsenet ja varajäsenet nimittää ja eron myöntää asianomaisen maan hallitus tai vastuuministeriö. Toimikausi on kaksi vuotta. On pyrittävä siihen, että hallituksen puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajalla on eri kansalaisuus.

6 artikla – JOHTAJA

Säätiön johtaja palkataan nelivuotiskaudeksi, mutta toimikautta voidaan erikseen neuvottelemalla pidentää enintään neljällä vuodella. Uutta johtajaa palkattaessa rekrytoinnin tulee perustua osaamiseen, mutta tehtävään on pyrittävä valitsemaan sellainen henkilö, joka on jonkin muun sopimusmaan kansalainen kuin viran edellinen haltija. Säätiön johtajan kanssa tehtävässä työsopimuksessa tulee olla molemminpuolinen neljän kuukauden irtisanomisaika.

Johtohenkilöstöä, kouluttajia ja muuta henkilöstöä säätiön palvelukseen otettaessa tulisi Suomen, Norjan ja Ruotsin välillä pyrkiä noudattamaan jakaumaa, joka vastaa näiden maiden opiskelijoiden tähän sopimukseen perustuvaa määrää.

7 artikla – RAHOITUS

Säätiön toiminta rahoitetaan pääasiassa koulutustoiminnasta ja toimeksiannoista saaduilla tuloilla. Säätiön tavoitteena ei ole voiton tuottaminen. Syntyvä ylijäämä voidaan käyttää seuraavien toimintavuosien mahdollisen alijäämän kattamiseen tai palauttaa muulla tavalla säätiön toimintaan.

8 artikla – RUOTSIN VALTION VASTUU

Ruotsin valtio sitoutuu tällä sopimuksella tukemaan sopimuskaudella säätiön toimintaa vuotuisella kolmen miljoonan Ruotsin kruunun suuruisella määrärahalta. Varoja voidaan käyttää ainoastaan artiklan 12 mukaiseen toiminnan kehittämiseen ja seurantaan.

Kysymystä siitä, jatkaako Ruotsi tämän jälkeen tuen maksamista, on käsiteltävä ennen seuraavaa sopimuskautta suoritettavan toiminnan seurannan yhteydessä.

Ruotsin valtio sitoutuu lisäksi tällä sopimuksella osallistumaan säätiön toimintaan liittyviin kustannuksiin sopimuskaudella vuosittain vahvistamansa summan suuruisella lisämäärärahalta. Varoja voidaan käyttää ainoastaan kompensoimaan niitä lisäkustannuksia, joita Ruotsin

koulutuspalvelujen arvonlisäverollisuudesta arvioidaan aiheutuvan Suomelle ja Norjalle.

9 artikla – ASUMINEN YM.

Ruotsi ja Norja sitoutuvat ennen kunkin toimintavuoden alkua tekemään säätiön kanssa sopimuksen, jonka mukaan ne maksavat omien opiskelijoittensa käyttöön varattujen asuntojen vuokrat edellyttäen, että hinnasta ja laadusta käydään neuvotteluja ja tarkoitukseen osoitetaan tarvittavat budjettivarat. Ruotsin ja Norjan on etukäteen kuukausittain/neljännesvuosittain maksettava säätiölle sovitut asumiskustannukset. Suomi myöntää asumiseen kohdistetun määrärahan hakemuksen perusteella. Suomen on kuukausittain/neljännesvuosittain maksettava säätiölle sovitut asumiskustannukset.

10 artikla – AMMATILLISEEN KOULUTUKSEEN JA VALIDOINTITOIMIIN OSALLISTUVILLE MAKSETTAVA KORVAUS

Kansalliset viranomaiset valitsevat opiskelijat säätiön järjestämään ammatilliseen koulutukseen ja validointitoimiin. Opiskelijoille maksettavat korvaukset ja etuudet ilmenevät kansallisista säädöksistä. Avustukset maksaa kullekin opiskelijalle kotimaan viranomaisen.

11 artikla – MYYNTI

Mikäli palveluiden ja tuotteiden myynti muille kuin 1 artiklassa tarkoitetuille toimeksiantajille on huomattavaa, tämä liiketaloudellinen toiminta voidaan sijoittaa säätiön kokonaan omistamaan osakeyhtiöön. Näin luodaan selkeämmät edellytykset kilpailuttamisen piiriin kuuluvalla säätiön toiminnalle.

12 artikla – TOIMINNAN ARVIOINTI

Työvoima- tai koulutuskysymyksistä vastaavat ministeriöt seuraavat ja arvioivat joka neljäs vuosi yhteisesti säätiön toimintaa ja sopimuksen mahdollista tarkistamistarvetta. Arviointiasiakirjat on toimitettava maiden työvoima- tai koulutuskysymyksistä vastaaviin ministeriöihin viimeistään 31 päivänä tammikuuta 2027. Arviointia koskevan aloitteen tekevät sopimusvaltiot vuorotellen. Vuonna 2027 on Suomen, sen jälkeen Norjan ja sitten Ruotsin vuoro. Säätiö kustantaa arvioinnin. Uutta sopimusta koskevat neuvottelut on käynnistettävä vuoden 2027 tammikuussa.

13 artikla – SOPIMUKSEN VOIMASSAOLO

Tämä sopimus tulee Norjan ja Ruotsin osalta voimaan 1. päivänä

tammikuuta 2024. Suomen osalta se tulee voimaan kolmenkymmenen (30) päivän kuluttua siitä, kun Suomi on ilmoittanut Ruotsin ulkoasiainministeriölle sopimuksen hyväksymisestä, kuitenkin aikaisintaan 1. päivänä tammikuuta 2024. Sopimus on voimassa 31. päivään joulukuuta 2027 saakka, ellei jokin osapuoli irtisano sopimusta sitä ennen. Tällä sopimuksella kumotaan 25. päivänä marraskuuta 2019 tehty Suomen, Norjan ja Ruotsin välinen sopimus Pohjoiskalotin koulutussäätiöstä.

14 artikla – IRTISANOMINEN

Jos jokin osapuoli irtisanoo sopimuksen, sopimuksen voimassaolo päättyy vuoden kuluttua siitä päivästä, jona Ruotsin ulkoministeriö on vastaanottanut irtisanomisilmoituksen. Työvoima- tai koulutuskysymyksistä vastaavien ministereiden on irtisanomisen tapahduttua tehtävä aloite säätiön toiminnan jatkamista koskevista neuvotteluista.

15 artikla – DOKUMENTOINTI

Tämän sopimuksen alkuperäiskappale talletetaan Ruotsin ulkoasiainministeriöön, joka toimittaa siitä oikeaksi todistetut jäljennökset muille osapuolille.

Tämän vakuudeksi valtuutetut edustajat ovat allekirjoittaneet tämän sopimuksen.

Tehty Tukholmassa XX. päivänä XXkuuta 2023, yhtenä suomen-, norjan- ja ruotsinkielisenä kappaleena, jotka kaikki ovat yhtä todistusvoimaiset.

Suomen hallituksen puolesta

Suurlähettiläs /nimi/

Norjan hallituksen puolesta

Suurlähettiläs /nimi/

Ruotsin hallituksen puolesta

Työmarkkina- ja integraatioministeri Johan Pehrson